

РЕШЕНИЕ

№ 705

гр. София , 24.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 4-ТИ ГРАЖДАНСКИ в публично заседание на десети май, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател:	Нели Куцкова
Членове:	Яна Вълдобрева
	Мария Яначкова

като разглежда докладваното от Мария Яначкова Въззивно гражданско дело № 20201000503436 по описа за 2020 година

Производството е по реда на чл. 258 – 273 ГПК.

С решение № 2682 от 29 април 2020г. по гр. д. № 9554/2018г. Софийски градски съд, ГО, 11 състав е осъдил ЗД „Евроинс“ АД да заплати на Ю. М. А. (фамилното име е изписано неправилно в решението като Абтиходжиева), Е. М. Д., М. К. П. и Ф. М. П. като наследници на М. О. П., на основание чл. 226, ал. 1 КЗ (отм.), сумата от по 10 000,00 лева, на всеки един от тях, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от М. О. П. от смъртта на внучката му К. И. М., настъпила вследствие на пътно-транспортно произшествие на 24.08.2013г., на път № 49031, в резултат на противоправното поведение на С. Ш. М., като водач на МПС „Фолксваген Поло“, с ДК № *****, ведно със законната лихва от 24.08.2013г. до окончателното плащане, както отхвърлил иска за неимуществени вреди до пълния предявен размер от общо 100 000 лева. С решението е отхвърлен и предявеният от Д. Р. М. срещу ЗД „Евроинс“ АД иск с правно основание чл. 226, ал. 1 КЗ (отм.) за сумата от 100 000,00 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от ищеца от смъртта на неговата сестра

К. И. М., настъпила вследствие на описаното пътно-транспортно произшествие от 24.08.2013г.; ответникът е осъден да заплати на адв. В. Н., на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, вр. с чл. 38, ал.2 от ЗАдв, адвокатско възнаграждение, съразмерно с уважената част от исковите в размер общо на 1 765,00 лева; осъден е да заплати и по сметка на СГС на основание чл. 78, ал.6 от ГПК сумата в размер на 1600 лева - държавна такса; ищците, чиито искове са частично уважени, са осъдени да заплатят солидарно на ответника, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК, сумата в размер на 307,05 лева - разноски по делото; ищецът Д. Р. М. е осъден да заплати на ЗД „Евроинс“ АД, на основание чл. 78, ал.3 от ГПК, сумата в размер на 415,00 лева - разноски по делото.

Производството пред въззивния съд е образувано по въззивна жалба на Д. Р. М., М. К. П., Ф. М. П., Ю. М. А. и Е. М. Д., които са подали въззивна жалба срещу решението по гр. д. № 9554/2018г. на СГС, I ГО, 11 състав в отхвърлителните му части. С доводи за неправилни изводи за липса на материалноправна легитимация на Д.М., за нарушение на ПЕС и на решението по преюдициално запитване на СЕС, както и за нарушение на чл. 52 ЗЗД при определянето на обезщетението на дядото на починалата при ПТП, починал в хода на процеса, чийто правоприменици са останалите ищци, се иска отмяна на решението в обжалваните части и вместо това уважаване на исковите в пълните предявени размери.

ЗД „Евроинс“ АД е оспорил жалбата на ищците.

ЗД „Евроинс“ АД от своя страна е подал въззивна жалба срещу първоинстанционното решение в осъдителната му част. С доводи, че ищецът не е материалноправно легитимиран да търси обезщетение от смъртта на внучка си към датата на ПТП от 24.08.2013г., евентуално, че определеното му обезщетение е завишено, иска отмяна на решението в обжалваната част и отхвърляне на иска.

Насрещните страни – ищци в производството са оспорили жалбата на ответника.

За да постанови решението си, първоинстанционният съд е приел, че в полза на дядото на пострадалото от ПТП лице М. О. П., правоимащ,

съобразно гласните доказателства, да получи обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на неговата внучка К. И. М., която му се отразила изключително зле - поради установената връзка между тях като между баща и дъщеря, която той отгледал като свое дете, на която, с оглед възрастта си и нейните качества, е разчитал за помощ и подкрепа - е възникнало вземане в размер на 40 000 лв., определено и при съобразяване на икономическите условия в страната към датата на ПТП, както и лимитите на отговорността на застрахователя, като обезщетението е присъдено разделно на правоприемниците му, конституирани на негово място в хода на производството. Съдът е приел още, че братът на пострадалата при ПТП няма качество на увредено лице поради непроведено доказване за изключителна близост между тях, над обичайната за брат и сестра, съответно за претърпени неимуществени вреди над обичайните.

Софийски апелативен съд, като въззивна инстанция, в рамките на правомощията си, уредени в чл. 269 ГПК, съобразно и разясненията, дадени в ТР № 1/09.12.2013г. по тълк. дело № 1/2013г. на ОСГТК на ВКС, намира, че обжалваното решение е валидно; то е и допустимо, а като косвен резултат от решаващата си дейност счита същото за неправилно в обжалваната осъдителна част и за правилно като резултат в обжалваните отхвърлителни части.

Предмет на обжалваното решение са предявени иски при правна квалификация чл. 226, ал. 1 КЗ (отм.) за заплащане на обезщетения за неимуществени вреди от увредени лица (чл. 265, ал. 2 КЗ отм.) срещу застраховалия гражданската отговорност на делинквента, причинил ПТП на 24.08.2013г., от което е настъпила смъртта на К. И. М. – внучка, съответно сестра на първоначалните ищци М. О. П. и Д. Р. М.. Настъпването на ПТП, вредоносния резултат от него и наличието на застрахователно правоотношение между ответника и причинителя на ПТП не е било спорно в производството. В спорния предмет и на въззивното производство е материалноправната легитимация на ищите да получат търсеното обезщетение от смъртта на родственицата си, оспорена още в срока за отговор на исковата молба с правоизключващи възражения, преповторени във въззивната жалба на ответника като обосновка на доводи за неправилност на обжалвания акт. Допълнително в жалбата му се поддържа, че ТР № 1 от

21.06.2018 г. по тълк. д. № 1/2016г., ОСНГТК на ВКС, не е приложимо спрямо спорните правоотношения, предмет на делото, и за разрешаването на спора между страните, тъй като непозволеното увреждане и настъпилият вредоносен резултат предхождат приемането му. Поддържа се и по същество необоснован извод на съда за съществуване на връзка между починалия в хода на производството ищец и пострадалата, която да обуславя присъждане на толкова високо обезщетение, като съображенията на съда за присъждането му не са мотивирани. От своя страна жалбоподателите – ищци, позовавайки се на установеното по делото, поддържат, че неправилно е отречена легитимацията на Д.М. с оглед доказаната му изключителна близост с починалата. Считат още, че по отношение на определеното обезщетение за вредите, търпени от дядото на пострадалата, с оглед близостта между тях и изживяното от внезапната ѝ смърт, е нарушен материалният закон – чл. 52 ЗЗД, при липса на действителен лимит за ограничаване на отговорността на застрахователя до определен размер, на какъвто се позовава в отговора на жалбата на ищите ответникът по исковете. Жалбоподателите – ищци изтъкват и, че не е била съобразена и икономическата конюнктура, съответно нивата на застрахователно покритие, към релевантния за определяне на обезщетенията момент.

Процесното застрахователното събитие е ПТП от 24.08.2013г., станало на път № 4931 в посока от гр.Сеново към с.Просторно, при което поради противоправно поведение на застрахования при ответника водач, навлязъл в лентата за насрещно движение (съгласно и заключението на автотехническата експертиза), С. Ш. М., управлявал л. а. „Фолксваген Поло“ с рег. № *****, починал при ПТП, е причинена и смъртта на пътничката негова съпруга К. И. М., починала от получените при ПТП травми.

В исковата си молба ищите М. П. – дядо на починалата и Д. Р. М. – брат на починалата, както е уточнено в молба от 14.02.2019г. (посочен първоначално като сестра на починалата) поддържат, че са имали изключително близки и топли отношения с К. М. и изживяват тежко внезапно настъпилата ѝ смърт. Претендират заплащане на обезщетение от смъртта на пострадалата при ПТП в размер на по 100 000 лв. ведно със законната лихва от 24.08.2013г.

Ответникът по исковете, съобразно горепосоченото, е оспорил правото на ищите да получат търсеното обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на тяхната родственица с правоизключващи спорното право възражения, че не е доказана изключителност на създадената връзка и на търпените болки и страдания от загубата, евентуално, че претендираните обезщетения са завишени, направил е и правопогасяващо възражение за давност по отношение на вземането за лихва, акумулирана преди 13.07.2015г., което не се поддържа във въззивното производство.

Спорният предмет на делото във въззивното производство следователно е концентриран около въпроса за правото на ищите да получат обезщетение за неимуществени вреди – имат ли качество на увредени лица от посоченото ПТП в контекста на въпроса причинени ли са им неимуществени вреди от смъртта на К. М., родена на ****г., подлежащи на обезщетяване в настоящия процес. Ищите М. П., ЕГН ***** и Д.М., ЕГН *****, са дядо и брат (с когото, видно от удостоверение за родствени връзки, са едноутробни брат и сестра, като ищецът има още двама по-големи едноутробни братя) на пострадалата от ПТП К. М., като в хода на производството е настъпила смъртта на дядото на пострадалата, чието процесуално положение е преминало върху наследниците му по закон негови деца - М. К. П., Ф. М. П. (майка на К. и Д.), Ю. М. А., Е. М. Д..

Свидетелката Б. - годеница на ищеца М., с когото се познава от 2017г., е посочила, че е научила за сестрата на Д. и за случилото се с нея от случаен разговор между тях, в който той ѝ разказал, че сестра му е починала заедно с мъжа си и те оставили две деца сираци. Свидетелката сочи, че познава и дядото М., който бил на 94 години, като се запознали, уважаван от цялото село, и той бил човекът, който им сложил пръстените. Доколкото свидетелката знае, той е отгледал К., защото баща ѝ заминал за Турция и не се е връщал. Според нея той я приемал не само като своя внучка, но и като дъщеря, говорел много често за нея все още, споменал, че тя му е боядисала стаята малко преди трагедията. Тя живяла с Д., от когото била по-голяма с 13 години, в едно домакинство до момента, в който се е омъжила в същия град, но продължила да идва почти всеки ден при семейството си. Според свидетелката, която сама е подчертала, че няма директни впечатления, отношенията на Д. с починалата са били повече от брат и сестра, тя се

грижила за него. Счита, че смъртта на К. е трагедия за цялото семейство, което е изключително сплотено, в къщата имало предимно нейни снимки и само за нея се говорело.

Според показанията на св. А. - братовчед на К. и Д. – син на Ю., дъщеря на М., К. е била единствена внучка на дядо си М. . Според него дядото уважавал изключително много К.. Тъй като баща ѝ заминал за Турция и повече не са го виждали, дядото поел грижите за нея, тя му била повече от дъщеря, много държал на нея, била му слабост, много се разбирали, тя била много работливо момиче. Като била малка той я глезил постоянно, много я обичал, а след това тя даже му боядисвала стаята. К. и брат ѝ били според свидетеля повече от брат и сестра, били сплотени, радостни, изключително добре се разбирали. Свидетелят е разказал, че се като се върнал на село след ПТП с К., отишъл да види дядо си, а той бил тотално разстроен и не бил на себе си. Според него той не преживял загубата на К., изцяло се променил, постоянно му били насълзени очите и започнал да води несвързани разговори. Свидетелят е разказал и, че не могли да намерят Д., тъй като той се скрил и ревял, мисли, че и той доста трудно преживял случилото се със сестра му.

От показанията на св. С., призован по искане на ответника, - бивш съпруг на К. М., с която сочи, че са развели през 2010г., и тя се омъжила за С. М., е установено, че всички живеели в един град - Глоджево. Според свидетеля отношенията между К., М. и Д. били добри, не знае да са се карали. К., която била отгледана от баба си, дядо си и майка си, живеела със С. в едно домакинство, а Д. със своята майка Ф. в друго домакинство, близо един до друг.

Съгласно ТР № 1 от 21.06.2018 г. по тълк. д. № 1/2016 г., ОСНГТК на ВКС, приложимо спрямо спорните правоотношения, предмет на делото и за разрешаването на спора между страните, материално легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди от причинена смърт на техен близък са лицата, посочени в Постановление № 4 от 25.V.1961 г. и Постановление № 5 от 24. XI.1969 г. на Пленума на Върховния съд, и по изключение всяко друго лице, което е създадо трайна и дълбока емоционална връзка с починалия и търпи от неговата смърт продължителни болки и страдания, които в конкретния случай е справедливо да бъдат обезщетени.

Обезщетение се присъжда при доказани особено близка връзка с починалия и действително претърпени от смъртта му вреди. С т. 2 на посоченото ТР е обявявано за изгубило сила ППВС № 2 от 30.XI.1984г., с което е постановено, че не се дължи обезщетение за неимуществени вреди на лица извън кръга на тези, посочени в ППВС № 4/1961г. и № 5/1969г. Правилното прилагане на закона, според ППВС № 4/1961г., изисква за неимуществени вреди да бъдат обезщетявани само най-близките на пострадалия в случай на неговата смърт. Измежду най- близките лица са посочени неговите низходящи, съпруг и възходящи, а като условие за успешно провеждане на исковите им е посочено и установяването на добри, близки отношения, т. е. установяването, че тези лица действително са претърпели такива вреди, тъй като нямат право на обезщетение за неимуществени вреди при непозволено увреждане онези от близките на починалия, които са били с него в лоши лични отношения. С ППВС № 5/1969г. е допълнено ППВС № 4/61 г. на Пленума на ВС с ал. 2, като е прието, че имат право на обезщетение на неимуществени вреди и отглежданото, но неосиновено дете, съответно отглеждащият го, ако единият от тях почине вследствие непозволено увреждане, както и лицето, което е съжителствувало на съпружески начала с починалия при непозволено увреждане, ако това съжителство не съставлява престъпление и не противоречи на морала. Съгласно посоченото в мотивите към ТР № 1 от 21.06.2018г. по тълк. д. № 1/2016г., ОСНГТК на ВКС, особено близка привързаност може да съществува между починалия и негови братя и сестри, баби/дядовци и внуци. В традиционните за българското общество семейни отношения братята и сестрите, съответно бабите/дядовците и внуците, са част от най-близкия родствен и семеен кръг. Връзките помежду им се характеризират с взаимна обич, морална подкрепа, духовна и емоционална близост. Когато поради конкретни житейски обстоятелства привързаността е станала толкова силна, че смъртта на единия от родствениците е причинила на другия морални болки и страдания, надхвърлящи по интензитет и времетраене нормално присъщите за съответната родствена връзка, справедливо е да се признае право на обезщетение за неимуществени вреди и на преживелия родственик. В тези случаи за получаването на обезщетение няма да е достатъчна само формалната връзка на родство, а ще е необходимо вследствие смъртта на близкия човек преживелият родственик да е понесъл морални болки и страдания, които в достатъчна степен обосновават

основание да се направи изключение от разрешението, залегнало в Постановления № 4/61 г. и № 5/69г. на Пленума на ВС, - че в случай на смърт право на обезщетение имат само най-близките на починалия.

Моментът, от който започват да действат тълкувателните актове, които могат да бъдат прилагани само въз връзка с прилагането на тълкуваната от тях правна норма, не е уреден нормативно. Първоначално приетите тълкувателни ППВС и ТР имат обратно действие и даденото с тях тълкуване важи от момента, в който правната норма е влязла в сила - счита се, че тя е имала съдържанието, което впоследствие е посочено в тълкувателните актове. Що се отнася до тълкувателни ППВС и ТР, с които се обявява за изгубило сила дадено тълкуване и се прави ново тълкуване на правна норма, различно от това по предшестващия тълкувателен акт, се налага извод, че те стават задължителни (чл. 130, ал. 2 ЗСВ) и имат действие от момента, в който са постановени и обявени, откогато се изоставя предходното тълкуване (вж. решение № 170 от 17.09.2018 г., по гр. д. № 2382/2017г. на IV ГО на ВКС). Следователно по изложените доводи за действието на тълкувателните актове, съобразно вече новото тълкуване следва да се разреши от съда, адресат на задължителната сила на тълкувателния акт, висящият спор по предявен иск за заплащане на обезщетение за вреди, какъвто е настоящият. ТР № 1 от 21.06.2018 г. по тълк. д. № 1/2016 г., ОСНГТК на ВКС обаче не е основание за отмяна на влязло в сила съдебно решение по пряк иск (т.1 от ТР № 7 от 31.07.2017 г. по тълк. д. № 7/2014г., ОСГТК на ВКС). По така развитите съображения въззивният съд приема, че цитираното ТР № 1 от 21.06.2018 г. по тълк. д. № 1/2016г., ОСНГТК на ВКС, прието преди предявяване на разглеждания иск, е приложимо за разрешаването на спора между страните, въпреки, че непозволеното увреждане и настъпилият вредоносен резултат го предхождат.

За да възникне право на обезщетение за причинени неимуществени вреди в полза на ишците, както се отбеляза, следва да се проведе пълно и главно доказване за съществуването на трайна и дълбока емоционална връзка с починалия в резултат от ПТП и за настъпили в резултат на смъртта му сериозни морални болки и страдания. Материалноправната легитимация на лицето, което твърди, че е носител на предявеното за съдебна защита право, се основава на действителното съдържание на конкретната поддържана

връзка с лицето, за смъртта на което се претендира обезщетение за неимуществени вреди, а не на формална родствена връзка. Наличието на особено близка житейска връзка, даваща основание за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди от смърт, се преценява от съда във всеки отделен случай въз основа на фактите и доказателствата по делото. Обезщетение следва да се присъди само тогава, съгласно обсъжданото ТР, когато от доказателствата може да се направи несъмнен извод, че лицето, което претендира обезщетение, е провело пълно и главно доказване за съществуването на трайна и дълбока емоционална връзка с починалия и за настъпили в резултат на неговата смърт сериозни (като интензитет и продължителност) морални болки и страдания. Връзка с посоченото съдържание предполага оправдани очаквания за взаимна грижа и помощ, за емоционална подкрепа и доверие, и нейното отсъствие изключва проявлението на неимуществени вреди, подлежащи на обезщетяване съобразно принципа за справедливост по чл. 52 ЗЗД.

В разглеждания случай, въззивният съд намира, че по делото е доказано със събраните гласни доказателства съществуването на нормални отношения на близост между починалата и нейния дядо и брат, както и проявата на естествена емоционална реакция от страна на ишците при смъртта на тяхната родственица. Законът не установява правила, които обвързват съда да приеме за доказан определен факт въз основа на свидетелски показания, а формирането на вътрешното убеждение за това кои факти са доказани въз основа на показанията става въз основа на преценката на съда на тези показания. Съгласно чл. 172 ГПК, преценката на показанията на роднините, на настойника или на попечителя на посочилата го страна, на осиновителите, на осиновените, на тези, които се намират с насрещната страна или с роднините ѝ в граждански или наказателен спор, на пълномощниците, посочени от техните доверители, както и на всички други, които са заинтересовани в полза или във вреда на една от страните, се извършва с оглед на всички други данни по делото, като се има предвид възможната тяхна заинтересованост. Действително, както като резултат е приел и първоинстанционният съд, показанията на разпитаните свидетели са правдоподобни откъм обстановката, за която се отнасят, поради което след извършената преценка по реда на посоченото процесуално правило, като се

има предвид възможната заинтересованост на свидетелите, доведени от ищците, в полза на ищците, и въззивният съд им дава вяра относно фактите, за които свидетелстват. Въпреки, че част от тези показания са основани и на непосредствени възприятия за фактите, до които се отнасят, и че не могат да се сметат за опровергани от показанията на св. С., от тях не може да се направи обоснован извод за наличие на близост между посочените родственици, надхвърляща обичайната близост в рамките на една фамилия. Съвкупният анализ на свидетелските показания навеждат на извод, че фактът, че бащата на починалата не се е завърнал в страната, е породил по-голяма близост с дядо ѝ по майчина линия, който заедно с майка ѝ и със своята съпруга е поел грижите за нея. Отношенията между пострадалата и дядо ѝ обаче се характеризират с типичните проявления на близка родствена връзка – обич и взаимна подкрепа, първоначално от възходящия към низходящия, а после обратно при напредване на възрастта на възходящия. Въззивният съд намира, че в случая е установена обичайна близост и нормална привързаност между внучка и дядо (като част от най-близкия семеен кръг, връзките, между които се характеризират с взаимна обич, морална подкрепа, духовна и емоционална близост), допълнително и поради участието му в отглеждането и възпитанието ѝ наред с нейната майка (като времевата продължителност на участието му в този процес не е установена), което не е нетипично за семейство на разделени родители, и въпреки известното ѝ фаворизиране като внучка това в случая не води до несъмнен извод за характеризиране на връзката дядо – внучка като изключителна. Същото за обичайния характер на духовната и емоционална близост се отнася и за отношенията между починалата и нейния брат – ищец по делото. При преценка на свидетелските показания въззивният съд счита, че квалифицирането на връзката между пострадалата и търсещите обезщетение като по-силна от такава между баща и дъщеря и повече от братска без да са възпроизведени конкретни факти за съдържанието на такива отношения, извън данните за помощта в отглеждането и възпитанието от страна на дядото, както и от страна на значително по-голямата сестра, каквата е била пострадалата, по отношение на ищеца, и за взаимната подкрепа между тях, не дава основание за формиране на целения с исковата молба и подадената от ищците въззивна жалба извод за наличие на основание за определяне на обезщетение за вреди от смъртта ѝ. Свидетелските показания не установяват и понасяне на морални болки и

страдания, надхвърлящи болките и страданията, които би изпитал всеки дядо и по-малък брат, – силна и непреодолима скръб със съответни поведенчески прояви след нелепата внезапна загуба на внуче/сестра, която представлява непоправима житейска загуба, от която е невъзможно пълно възстановяване в психоемоционален план. В тази връзка съдът отчита и, че психоемоционалната реакция след трагедията в семейството е утежнена и поради факта, че след ПТП, което е причинено и от съпруга на пострадалата, двете им деца са останали пълни сираци. Доколкото преценката на съда за наличие на основания за присъждане на търсеното обезщетение е конкретна, въз основа на събраните по делото доказателства, за степента на емоционална и духовна близост и интензитета на настъпилите в резултат от смъртта на пострадалия вреди, в случая въззивният съд намира, че лицата, претендиращи обезщетение, не са провели пълно и главно доказване (чл. 154, ал. 1 ГПК) за съществуването на дълбока емоционална връзка с починалата, отличаваща се по съдържание от традиционно съществуващите връзки между баби/дядовци и внуци, и брат и сестра. Не е проведено и изискуемото пълно доказване, че интензитетът и продължителността на търпените от тях болки и страдания по повод загубата на близкия човек надвишават тези, които е нормално да се понасят в случай на смърт на близкия в активна възраст, настъпила внезапно при ПТП. Ето защо, не са налице обстоятелства, въз основа на които да се приеме по делото, че е осъществена хипотеза на изключение, визирано в обсъденото ТР, приложимо към спорното правоотношение, обуславящо определяне на претендираните обезщетения.

С оглед приетото по-горе е безпредметно произнасяне по въпроса приложим е лимитът на търсеното обезщетение за неимуществени вреди, въведен с нормата на § 96, ал. 1 ПЗРЗИДКЗ /ДВ, бр. 101 от 2018г./, регламентиращ максимален размер на обезщетението за неимуществени вреди от 5000 лв. за лицата, които по изключение, извън лицата по ал. 3, претърпят неимуществени вреди вследствие на смъртта на пострадалото лице поради създадена трайна и дълбока емоционална връзка с починалия, причиняваща им продължителни болки и страдания, които е справедливо да бъдат обезщетени (чл. 493а, ал. 4 КЗ). Във връзка с доводите на страните във въззивното производство обаче, следва да се подчертае, че лимитът, предвиден в действащия КЗ, е неприложим на формално основание в

конкретния случай, уреден от КЗ (отм., в сила до 01.01.2016г.), който се прилага към предявеното право с оглед датата на настъпване на застрахователното събитие. Въвеждането на предел на застрахователното обезщетение представлява и ревизиране като резултат на отговорността на застрахователите под уредения минимален размер на застрахователна сума в Директива 2009/103/ЕО, като ограничава отнапред преценката на действителния обем на претърпените вреди, когато справедливото обезщетение за компенсирането им надхвърля 5 000 лв. С оглед решаващите изводи на въззивния съд за отхвърляне на исквете, не е необходимо и произнасянето по въпроса за задължителната сила на тълкувано нещо по отношение на всички национални съдилища, вкл. и за всички съдилища и учреждения в РБ (вж. и чл. 633 ГПК), дадено с решението на СЕС от 24.10.2013 г. по дело C-277/12. Доколкото е извършено позоваване на същото обаче, следва да се посочи, че това решение е постановено по преюдициално запитване на национален съд на страна-член на ЕС и диспозитивът му гласи, че член 3, параграф 1 от Директива 72/166/ЕИО на Съвета от 24 април 1972г. относно сближаване на законодателствата на държавите членки относно застраховката „Гражданска отговорност“ при използването на МПС и за прилагане на задължението за сключване на такава застраховка и член 1, параграфи 1 и 2 от Втора директива 84/5/ЕИО на Съвета от 30 декември 1983г. за сближаване на законодателствата на държавите членки, свързани със застраховките „Гражданска отговорност“ при използването на МПС, трябва да се тълкуват в смисъл, че задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ при използването на МПС трябва да покрива обезщетението за неимуществените вреди, претърпени от близките на лица, загинали при ПТП, доколкото обезщетението се дължи по силата на гражданската отговорност на застрахования съгласно приложимото към спора по главното производство национално право (т. 1); чл. 3, параграф 1 от Директива 72/166 и член 1, параграфи 1 и 2 от Втора директива 84/5, които са възпроизведени в кодифицираната Директива 2009/103/ ЕО, трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат национална правна уредба, съгласно която задължителна застраховка "Гражданска отговорност" при използване на МПС покрива обезщетение за неимуществени вреди, дължимо на близките (използван е същият израз като в т. 1 от решението, т.е. не е употребен буквално израз член на семейството), съгласно националната правна уредба на гражданска

отговорност, за смъртта, настъпила при ПТП, само до определена сума, която да е по-малка от посочените в чл. 1, параграф 2 от Втора Директива 84/5, понастоящем чл. 9, ал. 1 от Директива 2009/103/ЕО (т.2). Следователно и с оглед изложеното, въззивният съд намира, че принципно в случая пределът на задължението за заплащане на застрахователно обезщетение може да бъде само застрахователната сума (чл. 223 вр. чл. 266 вр. 267, ал. 3 КЗ отм.). В този смисъл, с доводите на ответника, развити в отговора на въззивната жалба на ищците, че без специални знания не може да се приеме доколко предвиденият в ПЗРЗИДКЗ /ДВ, бр. 101 от 2018г./ лимит на отговорност е под размера, визиран във Втора директива 84/5, не може успешно да се ограничи отговорността му, при наличие на останалите предпоставки за ангажирането ѝ.

Така мотивиран, въззивният съд счете, че решението, предмет на инстанционен контрол, е правилно като резултат в обжалваните отхвърлителни части, в които подлежи на потвърждаване, а в обжалваната осъдителна част е неправилно и в тази част подлежи на отмяна, като вместо това предявеният иск следва да се отхвърли за уважения размер. При този изход на спора, решението подлежи на отмяна и в частта, в която в полза на представителя по пълномощие на ищците на основание чл. 38 ЗА е присъдено адвокатско възнаграждение за безплатна правна помощ, както и в частта, в която ответникът е осъден да заплати по сметка на съда държавна такса. На основание чл. 78, ал. 3 вр. ал. 8 ГПК в полза на жалбоподателя – ответник се присъждат разноси, както следва: 200 лв. – държавна такса за възивно обжалване, чието присъждане е поискано, и 100 лв. – възнаграждение за юрисконсулт.

Водим от горното, Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 2682 от 29 април 2020г. по гр. д. № 9554/2018г. на Софийски градски съд, ГО, 11 състав, с което предявеният от М. О. П., починал в хода на производството, иск е бил уважен като на правопримениците му М. К. П., Ф. М. П., Ю. М. А., Е. М. Д. разделно е

присъдено обезщетение в размер на по 10 000 лв. със законна лихва, съответно в частта, в която ответникът е осъден да заплати разноски за възнаграждение за безплатна правна помощ и за държавна такса и вместо това постановява:

ОТХВЪРЛЯ иска на М. О. П., починал в хода на производството, чието процесуално положение е преминало върху правоприемниците му М. К. П., Ф. М. П., Ю. М. А. и Е. М. Д., предявен срещу ЗД „Евро инс“ АД за заплащане на основание чл. 226, ал. 1 КЗ (отм.) на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 40 000 лв., причинени от смъртта на неговата внучка К. И. М., настъпила на 24.08.2013г., в резултат от ПТП.

ОСЪЖДА М. К. П., ЕГН *****, Ф. М. П., ЕГН *****, Ю. М. А., ЕГН ***** и Е. М. Д., ЕГН *****, да заплатят на ЗД „Евро инс“ АД, ЕИК 12126513, на основание чл. 78, ал. 3 вр. ал. 8 ГПК, сумата 300 лв. – разноски за въззивна инстанция.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 2682 от 29 април 2020г. по гр. д. № 9554/2018г. на Софийски градски съд, ГО, 11 състав в останалите обжалвани части.

Решението може да се обжалва, при условията на чл. 280 ГПК, в едномесечен срок от връчването му пред ВКС на РБ.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____